

Josemaría, un om al contrastelor

Când am început să lucrez la o biografie despre Josemaría Escrivá (El Hombre de Villa Tevere, 1995), problema cea mai chinuitoare din mintea mea a fost dacă a existat sau nu, un "om" despre care să pot scrie. Este exact ceea ce m-am temut: de a mă confrunta cu un erou virtuos, elevat, sublim, dar într-un fel dezumanizat.

07.09.2014

Când am început să lucrez la o biografie despre Josemaría Escrivá (El Hombre de Villa Tevere / "Omul din Villa Tevere", 1995), problema cea mai chinuitoare din mintea mea a fost dacă a existat sau nu, un "om" despre care să pot scrie; iar acum, dacă persoana vie nu mai era acolo, m-aș afla îngropată stânjeni adânci în hârtii uscate de arhive, și în mărturii abstracte fără peisaje sau acțiune. Este exact ceea ce m-am temut: de a mă confrunta cu un erou virtuos, elevat, sublim, dar într-un fel dezumanizat.

Un protagonist în carne și oase

Cum am început să explorez, scenă după scenă, am descoperit un protagonist în carne și oase care venise să mă întâlnească. Mă uitam într-adevăr la un erou creștin, dar era un erou fără epopee și fără o aureolă. El a fost un erou al vieții de zi cu zi, al lucrurilor obișnuite,

normale, de aici și acum. Un erou pentru toate drumurile. La un moment dat chiar am simțit că mă uitam doar la un preot. Asta a fost ceea ce el însuși a spus-o Dr. Hruska, dentistul său, atunci când îi făcea o lucrare stomatologică i s-a adresat: "Monsenior, spune ceva, spune-mi dacă te doare." Escrivá a răspuns: "Continuă, continuă, fă tot ce trebuie să faci. Nu-ți face griji pentru mine, sunt doar un preot! "

A fost un preot fără parohie, dar cu enoriași din toată lumea. Era modelat probabil după vechi precepte, și păstra devoțiunile tradiționale ale bunicii noștri; dar a fost cu mult înaintea timpurilor sale, atunci când a explicat învățăturile sale la Vatican, i s-a spus: "Ai venit cu un secol prea devreme." Un preot glumeț care s-a referit la sutana lui ca la "această haină-umbrelă", dar pe care o săruta în fiecare dimineață înainte de-a o îmbrăca. Un preot

care, în aceeași măsură, se simțea acasă pe străzile din Madrid, Roma sau Londra, ca la umbra unei sacristii. Un preot care, conștient de cetățenia sa, și-a cerut drepturile cu fermitatea care venea din îndeplinirea conștiincioasă a îndatoririlor sale. Un preot paradoxal, care se declara a fi "anticlerical" ... din cauza iubirii sale pentru Biserică.

Un sfânt sau un obstacol

Nu am nevoie să sparg vreo statuie pentru a atinge umanitatea persoanei pe care o descriu. A fost un preot care tremura cu evlavie atunci când sfințea pâinea și vinul de la Liturghie și tremura, de asemenea, cu durere la auzul veștii invaziei sovietice din Cehoslovacia. Uneori își semna scrisorile cu "păcătosul Josemaría", iar atunci când citea ziarul avea să plângă pentru păcatele lumii. Deci, el a fost un păcătos bun.

A fost cineva care știa că era un instrument ușor de înlocuit, însă era un instrument ales pentru a fi folosit de către Dumnezeu, pentru a aborda o sarcină care a fost dincolo de propriile capacități. Avea o opțiune clară în fața lui: să fie un sfânt sau un obstacol în îndeplinirea misiunii sale. Și pe aceste considerente, el a luat o "decizie hotărâtoare", că nimic nu trebuie să-l oprească din cursa sa de nestăvilit: a construi Opus Dei în scopul de a sluji Biserica și s-a îndrăgostit cu pasiune de Dumnezeu. Asta a fost persoana cu care am avut de a face: un sfânt. Un sfânt căruia îi curgea sânge în vene. Un om, ceea ce înseamnă un teritoriu sacru compus din slăbiciuni și mistere. Un egalizator al obstacolelor. Un luptător, aflat pe picior de război împotriva lui însuși. Un amestec formidabil de lut și har.

Un om al contrastelor ...

Cea mai neașteptată descoperire au fost contrastele din acest om. De fiecare dată când mă așez să scriu o poveste despre el, o frază de-a sa sau o scenă din viața lui, am știut că am fost ghidată de niște fire. Au fost încărcate energetic, ca și cum exista un curent alternativ: talentul, virtuțile sale, atitudinile sale de bază, care vin în contrast cu valori care, în loc să le neutralizeze, au generat o tensiune dinamică sau o îmbogățire reciprocă, cu o mulțime de nuanțe de culori, lumini și umbre. Escrivá, cel plin de energie și inițiativă, a fost în același timp, Escrivá omul bolnav, al cărui suflet a trebuit să-și conducă corpul pentru a ajunge la sfârșitul zilei. Escrivá cel plin de umor, plin de viață, având un cântec constant pe buzele lui, a fost de asemenea Escrivá cel ascetic, auto-mortificat, care adeseori mânca frugal. Escrivá, cel care s-a angajat în epuizante zile de excursii în străinătate fără un minut pentru sine, Escrivá cel pentru

care "odihna" însemna "lucrul la altceva", era de asemenea Escrivá care nu avea nici orare și nici măcar un ceas. "Planificările mele sunt în mâinile lui Dumnezeu", spunea el. "Nu am nevoie de ceas. După un lucru vine altul". Escrivá, care a apărut pe scenă pentru a predica, și al cărui magnetism a avut un efect puternic ce-a atras mulțimi mari, a fost, de asemenea, acel Escrivá care și-a dorit o smerenie totală, spunând și semnificând că "acela este rolul meu de a dispărea, astfel încât Isus să fie cel care strălucește."

... dar nu din contradicții

Contrastele pe care le-am observat în Josemaría Escrivá nu s-au contrazis unele pe altele. În schimb, fiecare servește la consolidarea și garantarea reciprocă. Ele au fost o piatră de fundament morală, lovită de fiecare bucată ce anunță adevărul. În Escrivá, fiecare contrast

a fost ca un semn distinctiv, autenticând o virtute. Astfel, nu a fost o lipsă de lacrimi, ci zâmbetul care s-a ivit printre lacrimi, care a asistat la o suferință supusă în mod voluntar de dragul iubirii. Se poate spune că sărăcia poate fi văzută ca o virtute, nu când înduri penuria, ci atunci când o persoană oferă cu generozitate cuiva care se află în mare nevoie; sau, atunci când refuză ceva de prisos sau stă fără ceva necesar, chiar și atunci când le este la îndemână.

Opus Dei, noutatea revoluționară

Spațiul nu permite un torent din povești vii - din care sunt multe, asistate toate în mod corespunzător - care arată pe Escrivá întruchipând atât în public cât și în privat, o nesfârșită succesiune de perechi de contraste virtuozitate. Voi da doar una sau două exemplificări.

Noutatea revoluționară a Opus Dei nu inventează nimic nou. Ca toate revoluțiile, se întoarce la surse, și cu acel spirit curat redescoperă un mod radical nou, potrivit căruia fiecare bărbat și femeie, prin însuși faptul de a fi născuți, sunt meniți la sfințenie. Creștinii, ca atare, au energia - spiritul - de-a însufleți societatea civilă din interior, instituind "cetatea lui Dumnezeu" în "orașul oamenilor". Și acesta este înțelesul real al istoriei.

Întreaga viață a lui Escrivá a fost un pariu al speranței. Semănarea fertilă pe orice teren a unor cantități de semințe, a produs o recoltă de vocații bogată pentru Biserică. Neobositul său pelerinaj juridico-canonice l-a condus pentru a găsi ceea ce nu și-a imaginat și a căutat ceea ce nu găsisese - deși știa că există. Foarte de timpuriu, el a putut vedea deja forma corectă pe care o lua Opus Dei, dar a fost nevoie să treacă patruzeci în fața Bisericii pentru a se desăvârși. În tot

acest timp Escrivá nu doar a stat și a așteptat.

De la un capăt la altul al zilei el s-a azvârlit într-o muncă laborioasă, pentru că avea să netezească drumuri rămase necălcate de șaptesprezece secole: căile de-a lungul cărora laicii, oamenii obișnuiți puteau ajunge la punctul de a fi cu adevărat "o rasă sfântă, o preoțime împărătească". A fost o sarcină care necesita o tratare delicată; ultimul lucru pe care l-a dorit a fost să pară a fi implicat în litigii împotriva Sfântului Scaun. În ciuda eforturilor sale cele mai bune - și Escrivá n-a fost niciodată mulțumit cu "un substitut", dar a perseverat până ce a stabilit ultima piatră la locul ei - a murit fără să vadă Opus Dei devenit Prelatură Personală.

Pilar Urbano, jurnalist și scriitor, este autorul unei biografii a Sf. Josemaría: El Hombre de Villa

Tevere, Barcelona: Plaza y Janes,
1995.

pdf | document generat automat din
[https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/
josemaria-un-om-al-contrastelor/](https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/josemaria-un-om-al-contrastelor/)
(06.08.2025)